

Beylerbeyi Sarayı Ahır Köşkü

T

ÜRK at kültürünün en şık örneklerinden biri olan Ahır Köşkü, yapımı 21 Nisan 1865 târihinde tamamlanan Beylerbeyi Sarayı'nın dördüncü setinde boğaza nâzır inşâ edilmiştir. At üzerinde heykeli olan tek Osmanlı pâdişâhı Sultan Abdülaziz tarafından yaptırılan binânın mîmârı Sarkis Balyan'dır.

İlginç mîmârisiyle dikkat çeken köşk 680 m² alan üzerine oturan kuzey güney

ekseninde dikdörtgen planlı, kâgir bir yapıdır. Mîrâhûra âit bir bölüm olduğu düşünülen, tavanı resimlerle bezenmiş sekizgen merkezî bir mekân ile sağ ve sol tarafında çift sıra hâlinde onar bölmeli ahşap at barınaklarından oluşur. Ana giriş iki taraftan dört basamakla çıkılan ve yuvarlak at nalı kemerli camlı bir kapıyla sağlanır.

Yapı soğan kemerler üzerinde meyilli, kaburgalı özgün bir çatıyla örtülüdür. Kemer aynalarında eyer, üzengi, kamçı,

gem gibi at koşum takımlarına âit motifler işlenmiştir. Kemerleri çevreleyen silmeler kenarlarda birleşerek ok şeklini alır. Her yüzeyde kapı ile aynı özellikleri taşıyan at nalı kemerli pencereler vardır. Pencerelerin etrâfındaki silmelerin uçları da ok şeklindedir. Yapının ortasında bir avlu, avlunun da ortasında su sesinin atları sâkinleştirdiği düşüncesiyle yerleştirilmiş köşeli bir havuz bulunur. At ahırları bu iç avlunun iki tarafında sıralanır. Zemin genelde tuğla döşeliyken

ahırların bulunduğu kısımlar gebe atların soğuktan etkilenmemesi için ahşapla döşenmiştir. Koridorun güney ucundaki at nalı kemerli kapı ise samanlığa açılır.

Köşkün ana giriş bölümünün sekizgen tavanındaki bezemeler Osmanlı armasından bir takım kesit; at koşum takımı, çiçek ve hayvan motifleri ve av sahneleri içerir. Bu resimleri kimin yaptığı kesin olarak bilinmese de saray nakkaşlarına âit oldukları bellidir. Tavanın güney kenarındaki bir eyer resminin ön tarafına çizilmiş Azîziye fesinin yapının bânîsinin hatırına işlendiği düşünülmektedir.

Ahır Köşkü, Cumhuriyet'ten itibaren farklı amaçlarla kullanılmış, günümüze dek çeşitli onarımlar geçirmiştir. 2011 yılında başlatılan kapsamlı restorasyon çalışmaları 2018 yılının sonunda tamamlanarak ziyârete açılmıştır.

FOTOĞRAF KAYNAKÇA

TC Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı.

